

Høringsnotat 13.08.18

Forslag til gjennomføring av to EU-forordninger om alternative investeringsfond

- **Forordning om endring av forordningene om venturekapitalfond (EuVECA) og sosiale entreprenørskapsfond (EuSEF)**
- **Nivå 2-forordning med utfyllende regler til forordningen om langsiktige investeringsfond (ELTIF)**

1. Innledning

Finansdepartementet har i brev av 16. april 2018 bedt Finanstilsynet om å utarbeide høringsnotat med utkast til gjennomføringsbestemmelser til forventede EØS-regler som tilsvarer to forordninger om bestemte typer alternative investeringsfond.

Forordning (EU) nr. 2017/1991 inneholder enkelte endringer i forordning (EU) nr. 345/2013 om europeiske venturekapitalfond (EuVECA-forordningen) og forordning (EU) nr. 246/2013 om europeiske sosiale entreprenørskapsfond (EuSEF-forordningen). Forordning (EU) 2018/480 inneholder utfyllende regler til forordning (EU) 2015/760 om langsiktige investeringsfond (ELTIF-forordningen). Forordningene innebærer en fullharmonisering av disse typene av fond i EU og åpner ikke for nasjonale valg. Gjeldende norsk rett inneholder ingen spesifikk regulering av disse fondstypene i dag.

I det følgende omtales endringsforordningen til EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen i punkt 2 og gjennomføringsforordningen til ELTIF-forordningen i punkt 3. I punkt 4 omtales økonomiske og administrative konsekvenser og i punkt 5 følger forslag til gjennomføring i norsk rett.

EØS-regler som svarer til forordninger gjennomføres i norsk rett ved inkorporasjon. Omtalen av de to forordningene er tilpasset antatt informasjonsbehov.

De to forordningene er vedlagt i dansk versjon.

2. Endringer i EuVECA-forordningen og EuSEF forordningen

Formålet med EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen er å lette tilgangen til kapital for små og mellomstore bedrifter og virksomheter med samfunnsnyttig formål. Registrerte AIF-forvaltere som oppfyller kravene i forordningene gis rett til å markedsføre visse kvalifiserte venturekapitalfond og sosiale entreprenørskapsfond som henholdsvis "EuVECA" og "EuSEF" i EØS-området. Det kreves særskilt registrering og notifikasjon om markedsføring.

EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen ble tatt inn i EØS-avtalen 23. mars 2018, men er ikke gjennomført i norsk rett. For en nærmere omtale av de to forordningene vises det til Finanstilsynets høringsnotat med forslag til gjennomføring i norsk rett. Forslaget er til behandling i Finansdepartementet. Se <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forordninger-om-venturekapitalfond-og-sosiale-entreprenørskapsfond/id2408576/>.

Formålet med endringsforordningen er å legge ytterligere til rette for investeringer i små og mellomstore foretak og foretak med et samfunnsnyttig formål. Endringene er en del av EUs handlingsplan for å etablere en kapitalmarkedsunion. Endringsforordningen til EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen har trådt i kraft i EU. Det er ikke avklart når forordningen vil tas inn i EØS-avtalen.

Med endringsforordningen åpnes det for at også AIF-forvaltere med konsesjon kan forvalte og markedsføre EuVECA og EuSEF. Store deler av EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen gis anvendelse også for disse forvalterne, herunder reglene om tillatte investeringer, hvem som kan investere i denne typen fond og informasjonskrav. Det gjøres også enkelte mindre tilpasninger i forordningene som følge av at anvendelsesområdet utvides til også å gjelde AIF-forvaltere med konsesjon. Det fastsettes nærmere betingelser for registrering. Kompetent myndighet skal sende forvalteren bekreftelse om registrering senest to måneder etter at påkrevde informasjon er mottatt.

Investeringsområdene utvides i begge forordningene. Blant annet utvides grensen på antall ansatte i virksomheter et EuVECA kan investere i fra 250 til 499 ansatte og spekteret av støtteberettigede virksomheter EuSEF kan investere i. Det fastsettes spesifikke krav til startkapital og ansvarlig kapital.

Forordningene inneholder for øvrig bestemmelser om at kompetente myndigheter i vertslandet ikke kan illegge gebyrer eller andre avgifter i forbindelse med grenseoverskridende markedsføring av EuVECA- og EuSEF, med mindre gebyret har sammenheng med tilsyn.

3. Nivå 2 forordningen til ELTIF-forordningen

Forordning (EU) 2018/480 inneholder utfyllende regler til EU-forordningen om langsiktige investeringsfond. Forordningen har trådt i kraft i EU. Det er ikke avklart når ELTIF-forordningen og denne nivå 2-forordningen vil tas inn i EØS-avtalen.

Formålet med ELTIF-forordningen er å legge til rette for langsiktige investeringer i samsvar med EUs mål om bærekraftig økonomisk vekst, og den skal bidra til finansiering av prosjekter som for eksempel infrastruktur og forskning og utvikling der det er behov for alternative investeringskilder. Et langsiktig investeringsfond skal forvaltes av en forvalter av alternative investeringsfond med konsesjon. Høringsnotat med forslag til gjennomføring av ELTIF-forordningen i norsk rett er til behandling i Finansdepartementet. For en nærmere omtale av denne forordningen vises det til høringsnotatet. Se nettstedet <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forordning-om-langsiktige-investeringsfond-eltif/id2485166/>.

Nivå 2-forordningen regulerer nærmere hvordan fem ulike begreper som benyttes i ELTIF-forordningen skal forstås. Formålet er å oppnå lik praksis i EU. Forordningen regulerer nærmere:

- Hvilke kriterier som må være oppfylt for at finansielle derivater utelukkende skal anses å ha et sikringsformål, jf. art. 1 og art. 9 (2) (d) i ELTIF-forordningen.
- Hva som skal til for at levetiden til et langsiktig investeringsfond anses tilstrekkelig lang til å dekke livssyklusen til de enkelte aktivaene i fondets portefølje, jf art. 2 og art. 18 (3) i ELTIF-forordningen.
- Hvilke elementer som forvalteren må se hen til ved vurdering av markedet for potensielle kjøpere, jf. art 3 og art. 21 (2) (a) i ELTIF-forordningen.
- Krav ved verdivurdering av aktiva som skal avhendes, jf. art 4 og art. 21 (2)(c) i ELTIF-forordningen.
- Spesifikasjoner av hvilke foranstaltninger en ELTIF-forvalter må sørge for å ha på plass overfor investorer som ikke er profesjonelle (forbrukere), jf. art 5 og art. 26 (1) i ELTIF-forordningen.

I tillegg inneholder forordningen en overgangsbestemmelse for ELTIFer som ble etablert før forordningen trådte i kraft.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringsforordningen til EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen skal bidra til å legge ytterligere til rette for investeringer i små og mellomstore foretak og foretak med et samfunnsnyttig formål. Venturekapitalfond og sosiale entreprenørskapsfond skal kunne investere i flere virksomheter og flere forvaltere vil kunne etablere denne type fond ved at forordningene også gjøres gjeldende for AIF-forvaltere med konsesjon etter AIF-loven.

Nivå-2 forordningen til ELTIF-forordningen klargjør enkelte bestemmelser i ELTIF-forordningen. Dette antas å bidra til en mer harmonisert praktisering og mindre uklarhet for berørte aktører.

For offentlige myndigheter, herunder Finanstilsynet, antas ikke endringsforordningen og nivå 2-forordningen å medføre nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser. For så vidt gjelder administrative og økonomiske konsekvenser som følge av en gjennomføring av hovedforordningene (EuVECA-forordningen, EuSEF-forordningen og ELTIF-forordningen), vises det til de to høringsnotatene.

5. Gjennomføring i norsk rett

Endringsforordningen

EuVECA-forordningen og EuSEF-forordningen er ikke gjennomført i norsk rett. Dersom disse forordningene, i tråd med Finanstilsynets tidligere forslag, gjøres gjeldende som forskrifter, og tas inn i AIF-forskriften med hjemmel i AIF-loven § 1-5, foreslås at endringsforordningen gjennomføres i norsk rett ved at de to forskriftsbestemmelsene som gjør forordningene gjeldende som forskrifter fastsettes, eller endres dersom endringsforordningen tas inn i norsk rett senere enn henholdsvis EuVECA og EuSEF-forordningene, slik at det fremgår at forordningene gjelder med de endringer som følger av endringsforordningen.

Nivå 2-forordningen til ELTIF-forordningen

ELTIF-forordningen er ikke gjennomført i norsk rett. Finanstilsynet har foreslått at forordningen gjøres gjeldende som forskrifter, og tas inn i AIF-forskriften med hjemmel i AIF-loven § 1-5. Finanstilsynet foreslår at også nivå 2-forordningen til ELTIF-forordningen tas inn i AIF-forskriften med hjemmel i AIF-loven § 1-5.

Ettersom de tre hovedforordningene ennå ikke er gjennomført i norsk rett, anses det ikke hensiktsmessig å konkretisere de aktuelle forslag til regelendringer nærmere.